

Z A K O N

O PREBIVALIŠTU I BORAVIŠTU GRAĐANA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta, prijavljivanje i odjavljivanje boravišta, prijavljivanje privremenog boravka u inostranstvu, nadležnost i način vođenja odgovarajućih evidencija.

Član 2.

Pravo na prebivalište u Republici Srbiji, u smislu ovog zakona, imaju svi građani Republike Srbije koji stalno žive na teritoriji Republike Srbije.

Član 3.

Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) **građanin** je državljanin Republike Srbije;
- 2) **prebivalište** je mesto u kome se građanin nastanio sa namerom da u njemu stalno živi, odnosno mesto u kome se nalazi centar njegovih životnih aktivnosti, profesionalnih, ekonomskih, socijalnih i drugih veza koje dokazuju njegovu trajnu povezanost s mestom u kome se nastanio;
- 3) **boravište** je mesto u kome građanin privremeno boravi van mesta svog prebivališta duže od 90 dana;
- 4) **adresa stanovanja** podrazumeva grad, opštinu, naseljeno mesto, ulicu ili trg, kućni broj, sprat i broj stana, u skladu s propisima kojima se uređuje teritorijalna organizacija;
- 5) **pasiviziranje adrese** je označavanje u evidenciji nadležnog organa da građanin ne stanuje na adresi prijavljenog prebivališta ili boravišta;
- 6) **nadležni organ** je teritorijalno nadležna područna organizaciona jedinica ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, prema prebivalištu ili boravištu lica;
- 7) **inostranstvo** je svako mesto van teritorije Republike Srbije.

Član 4.

Punoletni građani su dužni da prijave i odjave svoje prebivalište, prijave i odjave boravište, kao i da prijave privremeni boravak u inostranstvu i povratak iz inostranstva, kada je to određeno ovim zakonom.

Prijavu i odjavu prebivališta, odnosno prijavu i odjavu boravišta za maloletno lice ili lice bez poslovne sposobnosti, podnosi njegov roditelj, odnosno staratelj ili drugi zakonski zastupnik.

Ako roditelji nemaju istu adresu stanovanja, prijavu i odjavu podnosi jedan od roditelja uz saglasnost drugog roditelja ili roditelj koji u skladu sa zakonom samostalno vrši roditeljsko pravo.

Član 5.

Prijava i odjava prebivališta i boravišta, kao i prijava privremenog boravka u inostranstvu i povratka iz inostranstva podnosi se nadležnom organu u mestu u kome se prijavljuje ili iz koga se odjavljuje prebivalište ili boravište.

Prijave i odjave prebivališta, boravišta kao i prijava privremenog boravka u inostranstvu i povratka iz inostranstva mogu se podneti i u elektronskom obliku i smatraju se urednim ako su podnete sa ličnom kartom koja poseduje kvalifikovani elektronski sertifikat za digitalno potpisivanje.

Član 6.

Prilikom prijavljivanja i odjavljivanja prebivališta i boravišta, kao i prijave privremenog boravka u inostranstvu i povratka iz inostranstva, građani su dužni da daju istinite podatke.

Član 7.

U postupku odlučivanja o prijavi i odjavi prebivališta, prijavi i odjavi boravišta, kao i izdavanja uverenja, potvrda i drugih isprava o činjenicama iz evidencija, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 8.

Odredbe ovog zakona primenjuju se na strance, koji na osnovu posebnog zakona imaju obavezu prijavljivanja i odjavljivanja prebivališta i boravišta, ako tim zakonom nije drugačije određeno.

II. POSEBNE ODREDBE

Prijava prebivališta

Član 9.

Građanin je dužan da nadležnom organu prijavi svoje prebivalište u roku od osam dana od dana nastanjenja na adresi na kojoj prijavljuje prebivalište.

Prijava prebivališta za maloletno lice podnosi se u roku od tri meseca od njegovog rođenja, odnosno osam dana od dana nastanjenja na adresi na kojoj prijavljuje prebivalište.

Prijava prebivališta za lice bez poslovne sposobnosti podnosi se u roku od osam dana od dana nastanjenja na adresi na kojoj se prijavljuje prebivalište.

Prijava prebivališta na novoj adresi stanovanja ujedno znači i odjavu prethodnog prebivališta na teritoriji Republike Srbije.

Član 10.

Uz prijavu prebivališta, lice starije od 16 godina dužno je da priloži ličnu kartu, kao i druge isprave i dokaze značajne za prijavljivanje prebivališta.

Uz prijavu prebivališta za lice mlađe od 16 godina koje ne poseduju ličnu kartu, podnosilac prijave prilaže izvod iz matične knjige rođenih.

Za upotrebu isprava iz st. 1. i 2. ovog člana koje ne sadrže istinite podatke odgovorno je lice koje ih stavi u pravni saobraćaj.

Član 11.

Građanin može prijaviti prebivalište po osnovu prava svojine na stanu, ugovora o zakupu stana ili drugom pravnom osnovu.

Ukoliko građanin ne može prijaviti prebivalište po osnovu navedenom u stavu 1. ovog člana, nadležni organ mu rešenjem utvrđuje prebivalište na adresi:

- 1) njegovog stalnog stanovanja, ako su ispunjeni drugi uslovi propisani zakonom;
- 2) prebivališta njegovog supružnika ili vanbračnog partnera;
- 3) prebivališta njegovih roditelja;
- 4) ustanove u kojoj je trajno smešten ili centra za socijalni rad na čijem području se nalazi, uz prijavu građanina toj ustanovi, odnosno centru da će njegova adresa biti na adresi ustanove odnosno centra.

Na rešenje iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove u roku od osam dana od dana prijema rešenja.

Žalba protiv rešenja iz stava 2. ovog člana ne odlaže izvršenje rešenja.

Obrazac prijave iz stava 2. tačka 4) ovog člana propisuje ministar nadležan za unutrašnje poslove, uz saglasnost ministra nadležnog za socijalnu politiku.

Član 12.

Podatak o prebivalištu upisuje se u ličnu kartu lica koje se prijavljuje.

Podnosiocu prijave prebivališta za lica mlađe od 16 godina izdaje se odgovarajuća potvrda.

Član 13.

Nadležni organ rešenjem odbija prijavu prebivališta ako se ne može utvrditi da građanin ima nameru da stalno stanuje na adresi koju prijavljuje.

Na rešenje iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove u roku od osam dana od dana prijema rešenja.

Žalba protiv rešenja iz stava 1. ovog člana ne odlaže izvršenje rešenja.

Odjava prebivališta

Član 14.

Građanin je dužan da odjavi prebivalište ako se iseljava iz Republike Srbije u inostranstvo.

Licu koje odjavljuje prebivalište izdaje se odgovarajuća potvrda.

Prijava i odjava boravišta

Član 15.

Građanin je dužan da prijavi boravište nadležnom organu po mestu boravišta u roku od osam dana od dana dolaska u mesto boravišta.

Prijava boravišta važi do isteka vremena navedenog u prijavi, a najduže dve godine.

Licu koje prijavljuje boravište izdaje se odgovarajuća potvrda.

U postupku prijave boravišta primenjuju se odredbe ovog zakona kojima se uređuje postupak prijave prebivališta.

Član 16.

Građanin odjavljuje boravište nadležnom organu po mestu boravišta, neposredno pre odlaska iz mesta boravišta.

Licu koje odjavljuje boravište izdaje se odgovarajuća potvrda.

Ako građanin ne odjavi boravište, smatra se da je boravište prestalo pošto istekne vreme navedeno u prijavi.

Ako u prijavi nije navedeno vreme trajanja boravka, a boravište nije odjavljeno, prijava boravišta važi dve godine od dana prijave, nakon čega je građanin dužan da ponovo prijavi boravište ako i dalje boravi u mestu u kome je imao prijavljeno boravište.

Član 17.

Ukoliko građanin koji ima pravo na ličnu kartu nema prijavljeno prebivalište niti boravište na teritoriji Republike Srbije, niti mu se u skladu sa članom 11. ovog zakona može rešenjem utvrditi prebivalište, radi izdavanja lične karte rešenjem mu se utvrđuje boravište.

Boravište utvrđeno rešenjem iz stava 1. ovog člana može trajati najduže dve godine od dana kada je utvrđeno, odnosno od dana kada je izdata lična karta.

Pasiviziranje prebivališta i boravišta

Član 18.

Na zahtev suda, organa državne uprave, drugog organa ili organizacije, kao i drugog pravnog ili fizičkog lica, koje ima opravdan pravni interes, nadležni organ vrši proveru činjenice stalnog stanovanja, odnosno privremenog boravka na adresi na kojoj je građanin prijavio prebivalište, odnosno boravište.

Ako utvrdi da građanin ne stanuje na adresi na kojoj ima prijavljeno prebivalište, odnosno boravište ili ako utvrdi da je prilikom prijave prebivališta, odnosno boravišta dao neistinite podatke, nadležni organ donosi rešenje kojim pasivizira adresu prebivališta, odnosno boravišta.

Pošto je nadležni organ pasivizirao adresu prebivališta, odnosno boravišta, građanin koji živi na teritoriji Republike Srbije dužan je da prijavi prebivalište i adresu na kojoj stanuje u roku od osam dana od dana prijema rešenja iz stava 2. ovog člana.

Ako građanin ne prijavi prebivalište na način predviđen u stavu 3. ovog člana, nadležni organ mu utvrđuje prebivalište u skladu sa članom 11. stav 2. ovog zakona.

Na rešenja iz st. 2. i 4. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove u roku od osam dana od dana prijema rešenja.

Nadležni organ će, po službenoj dužnosti, pasivizirati adresu prebivališta, odnosno boravišta, u slučaju prestanka državljanstva Republike Srbije ili smrti građanina.

Prijava privremenog boravka u inostranstvu i povratka iz inostranstva

Član 19.

Građani koji odlaze u inostranstvo s namerom da neprekidno borave u inostranstvu duže od 90 dana dužni su da, pre odlaska, nadležnom organu prijave privremeni boravak u inostranstvu.

Građani koji odu u inostranstvo s namerom da neprekidno borave u inostranstvu ne duže od 90 dana, a svoj boravak produže, dužni su da privremeni

boravak u inostranstvu duži od 90 dana prijave nadležnom organu, preko diplomatsko-konzularnog predstavništva.

Građani iz st. 1. i 2. ovog člana dužni su da prijave povratak u zemlju u roku od osam dana od dana povratka u mesto prebivališta.

U slučajevima iz st. 1–3. ovog člana građani su dužni da podnesu prijavu i za maloletna lica ukoliko ona putuju sa njima.

Podnosiocu prijave privremenog boravka u inostranstvu i povratka iz inostranstva izdaje se odgovarajuća potvrda.

Obaveštavanje nadležnog organa

Član 20.

Organ nadležan za izvršenje krivičnih sankcija dužan je da obavesti nadležni organ na čijoj teritoriji osuđeno lice ima prebivalište da je osuđeno lice smešteno, odnosno otpušteno sa izdržavanja kazne čim to lice stupi na izdržavanje kazne, odnosno neposredno nakon što je otpušteno, a nadležni organ taj podatak unosi u evidenciju prebivališta.

Član 21.

Pravno lice, preduzetnik i fizičko lice koje pruža usluge smeštaja dužno je da vodi evidenciju dolazaka i odlazaka građana u skladu s propisima kojima se uređuje oblast turizma.

Lice koje pruža usluge smeštaja dužno je da stavi na uvid podatke iz evidencije iz stava 1. ovog člana policijskom službeniku, na njegov zahtev.

Član 22.

Građani koji primaju na stanovanje lica koja su obavezna da prijave prebivalište, odnosno boravište, dužni su da omoguće da ta lica budu prijavljena i da im učine dostupnim svu neophodnu dokumentaciju za prijavljivanje prebivališta, odnosno boravišta.

Član 23.

Nadzor nad sprovođenjem propisa o prijavljivanju i odjavljivanju prebivališta, kao i prijavljivanju i odjavljivanju boravišta, vrši ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove.

Evidencija prebivališta, boravišta i privremenog boravka u inostranstvu

Član 24.

Evidencije prebivališta, boravišta i privremenog boravka u inostranstvu vodi ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove, u elektronskom obliku.

Prebivalište građana evidentira se u evidenciji o izdatim ličnim kartama, koja ujedno služi i kao evidencija prebivališta, ili se o tome vodi posebna evidencija.

Evidencija privremenog boravka u inostranstvu je sastavni deo evidencije prebivališta.

Evidencija prebivališta i boravišta građana je jedinstvena i sadrži sledeće podatke: jedinstveni matični broj građana, ime i prezime, rođeno prezime, pol, datum i mesto rođenja, ime i prezime oba roditelja, odnosno staratelja, jedinstveni matični

broj roditelja, odnosno staratelja, adresu prebivališta (boravišta, prebivališta u inostranstvu), zanimanje, državljanstvo, bračno stanje i datum prijave, odnosno odjave prebivališta, boravišta ili privremenog boravka u inostranstvu i povratka iz inostranstva.

Evidencije prebivališta i boravišta građana čuvaju se trajno.

Član 25.

Na zahtev građanina nadležni organ izdaje uverenje o njegovom prebivalištu ili boravištu, koje predstavlja javnu ispravu i sadrži podatke iz evidencije prebivališta i boravišta građana.

Građanin ima pravo da traži ispravku netačnih i zastarelih podataka koji se na njega odnose.

Na zahtev suda, organa državne uprave, drugog organa ili organizacije, kao i drugog pravnog ili fizičkog lica, koje ima opravdan pravni interes, nadležni organ je dužan da dostavi tražene podatke iz evidencije prebivališta i boravišta građana, u skladu s propisima o zaštiti podataka o ličnosti.

Nadležni organ može podatke iz evidencije prebivališta i boravišta građana davati državnim i drugim organima i organizacijama, kao i drugim pravnim i fizičkim licima, pod sledećim uslovima:

- 1) ako su zakonom ili drugim propisima ovlašćeni da traže i primaju te podatke;
- 2) ako su im ti podaci neophodni za izvršavanje poslova iz njihove nadležnosti;
- 3) ako obezbeđuju zaštitu ličnih podataka.

Član 26.

Podzakonske akte kojima se bliže uređuje postupak prijavljivanja i odjavljivanja prebivališta i boravišta građana, prijavljivanja privremenog boravka u inostranstvu i povratka iz inostranstva, pasiviziranja prebivališta i boravišta, obrasce i način vođenja evidencija, donosi ministar nadležan za unutrašnje poslove.

III. KAZNE NE ODREDBE

Član 27.

Novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice:

- 1) ako ne prijavi prebivalište u roku utvrđenom u članu 9. st. 1–3. ovog zakona;
- 2) ako ne odjavi prebivalište u slučaju iseljenja iz Republike Srbije (član 14. stav 1. ovog zakona);
- 3) ako ne prijavi boravište u roku utvrđenom u članu 15. stav 1. ovog zakona;
- 4) ako ne prijavi prebivalište i adresu na kojoj stanuje u roku od osam dana od dana prijema rešenja o pasiviziranju adrese prebivališta, odnosno boravišta (član 18. stav 3. ovog zakona);
- 5) ako ne prijavi privremeni boravak u inostranstvu duži od 90 dana ili ako ne prijavi povratak u zemlju, u skladu sa članom 19. st. 1–4. ovog zakona;

6) ako policijskom službeniku ne stavi na uvid evidenciju dolazaka i odlazaka građana (član 21. stav 2. ovog zakona);

7) ako primi na stanovanje lica koja su obavezna da prijave prebivalište, odnosno boravište, a ne učine im dostupnim svu neophodnu dokumentaciju za prijavljivanje prebivališta, odnosno boravišta (član 22. ovog zakona).

Za prekršaj iz stav 1. tačka 6) ovog člana kazniće se pravno lice novčanom kaznom u iznosu od 100.000 do 300.000 dinara.

Za prekršaj iz stav 1. tačka 6) ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 30.000 do 150.000 dinara.

Za prekršaj iz stav 1. tačka 6) ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 300.000 dinara.

IV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 28.

Građani koji su prijavili prebivalište u Republici Srbiji po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu dužni da ponovo prijave svoje prebivalište.

Član 29.

Državljanima bivših republika SFRJ ili državljanima druge države nastale na teritoriji bivše SFRJ, koji nemaju državljanstvo Republike Srbije, a imaju prijavljeno prebivalište na teritoriji Republike Srbije, nadležni organ će pasivizirati adresu prebivališta u Republici Srbiji po isteku važenja lične karte izdate od nadležnih organa u Republici Srbiji.

Član 30.

Građani koji su prijavili boravište na teritoriji Republike Srbije pre stupanja na snagu ovog zakona dužni su da prijave boravište u skladu sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 31.

Propisi za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim propisa iz člana 11. stav 5. ovog zakona koji će biti donet u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih propisa na osnovu ovog zakona, primenjuju se podzakonski propisi doneti na osnovu zakona koji je bio na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona, ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 32.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o prebivalištu i boravištu građana („Službeni glasnik SRS”, br. 42/77 – prečišćen tekst i 25/89 i „Službeni glasnik RS”, br. 53/93 – dr. zakon, 67/93 – dr. zakon, 48/94 – dr. zakon i 101/05 – dr. zakon).

Član 33.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.